

DR. IVAN BEUC (1918-1994)

Rođen u Beču, Klasičnu gimnaziju završio je u Dubrovniku. Pravo je započeo studirati u Zagrebu a nastavio u Beču, gdje je i doktorirao 1942. disertacijom »Der kroatische Staat im XII. und XIII. Jahrhundert«. Životni put privremeno ga je udaljio od znanosti te je radio u pravnim službama zdravstva i socijalnog osiguranja (1943-51). G. 1951. postaje direktor Državnog arhiva Rijeka, gdje stvara temelje modernoj arhivskoj službi i pokreće časopis *Vjesnik Historijskog arhiva u Rijeci* (urednik 1953-56). Od 1957. do 1971. radio je u Arhivu Hrvatske kao šef odjela za noviju arhivsku građu (od 1848), a bio je i predsjednik Društva arhivista Hrvatske. Od 1971. do umirovljenja 1988. predavao je Povijest države i prava naroda Jugoslavije na Pravnom fakultetu u Zagrebu. Kolegije iz državopravne povijesti i arhivistike predavao je i na postdiplomskim studijima zagrebačkog i zadarskog sveučilišta.

Najvažnije mu je djelo *Povijest institucija državne vlasti Kraljevine Hrvatske, Slavonije i Dalmacije* (Zagreb 1985). Po unutarnjoj sistematici, obuhvatu i značenju ono se ubraja među klasične preglede povijesti institucija državne vlasti (kao što je na pr. d'Eszlaryjeva za Ugarsku), a jedino je novije djelo takve naravi koje pokriva dugo razdoblje hrvatske prošlosti; time je postalo nezaobilazno i kao priručnik za povjesničare, pravne povjesničare i arhiviste.

Knjiga *Povijest država i prava na području SFRJ* (Zagreb-Čakovec 1986. i dalja izdanja), koja se koristila kao udžbenik odgovarajućeg predmeta na Pravnom fakultetu u Zagrebu uspjela je odoljeti ideološkim pritiscima, pa u najvećoj mjeri može izdržati kritičku prosudbu današnjeg čitatelja. Autorski najvredniji dio jest onaj posvećen pravnim institutima, čime je Beuc pravno-povijesnoj disciplini vratio njezin ključni, a predugo vremena zanemareni segment.

Dr. Ivan Beuc autor je opsežnih i kvalitetnih studija o statutarnom pravu Osora, Zadra i istarskih komuna. Tema pak koja se provlači kroz sva razdoblja njegovog znanstvenog rada jest pitanje hrvatske državnosti u feudalnom razdoblju - od njezinih početaka sve do razdoblja jačanja središnje vlasti u XVIII. stoljeću. Zasebnu temu predstavljaju radovi iz istarske povijesti XIX. stoljeća, u kojima je analizirao državopravni okvir Habsburške Monarhije, institucije vlasti, ustavnu praksu, ali i etničku sliku i gospodarske probleme. Objavio je također niz radova iz hrvatske pravne povijesti srednjovjekovnog razdoblja, povijesti institucija javne vlasti u hrvatskim zemljama i arhivistike (cjelovitu bibliografiju v. u *Zborniku Pravnog fakulteta u Zagrebu* 44, 1994, 4).

Premda po formaciji pravnik, Beuc se u svojim razmatranjima nije ograničavao na razmatranje normativne razine, već je nastojao analizirati i pravnu praksu, poniknuti u povijesnu stvarnost u kojoj propisi nastaju i u društvenu zbilju koju oni opet oblikuju. Njegovi radovi odlikuju se odmjerenišću teza i brižljivim argumentiranjem; zahvaljujući tome, rezultati su pouzdani, a put kojima je do njih dospio transparentan. Ako bi se htjelo sažeto objediniti doprinos i mjesto dr. Beuca u hrvatskoj povijesnoj znanosti, moglo bi se ustvrditi da je - vremenima usprkos - temeljitošću rada na izvorima i okrenutošću prema pitanju državne samosvojnosti nastavio nit klasične hrvatske pravne historiografije (Tomašić, Dabinović), obogativši je novim sadržajima i modernijim promišljanjem u modelima.

UDK 949.75

ISSN 0353-295X

FILOZOFSKI FAKULTET SVEUČILIŠTA U ZAGREBU
ZAVOD ZA HRVATSKU POVIJEST
INSTITUTE OF CROATIAN HISTORY
INSTITUT FÜR KROATISCHE GESCHICHTE

R A D O V I

27

U SPOMEN
JOSIPU LUČIĆU

UDK 949.75

ISSN 0353-295X

FILOZOFSKI FAKULTET SVEUČILIŠTA U ZAGREBU
ZAVOD ZA HRVATSKU POVIJEST
INSTITUTE OF CROATIAN HISTORY
INSTITUT FÜR KROATISCHE GESCHICHTE

R A D O V I

27

Z A G R E B

1994.

FILOZOFSKI FAKULTET SVEUČILIŠTA U ZAGREBU

Izdavač: ZAVOD ZA HRVATSKU POVIJEST

UREDNIČKI KOLEGIJ:

Ivo GOLDSTEIN, Dragutin PAVLIČEVIĆ, Mario STRECHA

IZVRŠNI UREDNIK:

Mario STRECHA

PRIPREMA ZA TISAK:

Hrvoje STANČIĆ

Adresa uredništva: Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu
Zagreb, Krčka ul. 1

Časopis izlazi jednom godišnje.

Izdavanje časopisa sufinancira Ministarstvo znanosti i tehnologije.

Rješenjem Republičkog komiteta za prosvjetu, kulturu fizičku i tehničku kulturu R Hrvatske br. 6859/1 od 5. X. 1982. časopis »Radovi« oslobođen je plaćanja poreza na promet proizvoda.

Časopis je registriran u Republičkom komitetu za informacije R Hrvatske pod br. UP-547/2-84-1984.